

دوايين يادوهري له تمدا، له ئيواره دا

ژاله حسنه
(تهق تهق)

ئەگەر ژن و پیاویک هەبن، بیانهوێت بچن بۆ ئاھەنگیک و ھەردووکیان بیانەوێت جلی کوردیی نەختیک سادە ببۆشن، ھەر بۆ خۆشیش ھەز بکەن پێشبڕکێیک بکەن لەسەر ئەوێ، کامیان خیراتر جلەکانی لەبەر دەکات؟ بێگومان پیاوھە دەبیاتەو.

لە گەرماو، شیرەئێ ئاو دەکەیتەو، گەرم و سارد، تا شلەتێن دەبییت. بە چەند جامیک قژت تەپ دەکەیت، شامپۆ پۆ دەکەیتە سەر دەستتەو. بایێ ئەوەندە قژت کەف بکات، ھەردوو دەستت دەخەیتە قژتەو، خیرا و تا سەر بێخ پەنجەکانت بە ھەموو لایەکی سەرتدا دەگێریت و ئاوی پێدا دەکەیت، پەش، خاو، قورس و تەپ دێتە خوارەو. ھەلەدەستیت. لە جێسابوون، سابوون ھەلەدەگریت، خز و لووس، لە دەستت بەر دەبییتەو، بەسەر کاشیی گەرماو دا دەپوات. دەیگریتەو. لە پشتت ھەلەدەسووی. لە ژێر ملتەو تا پەنجە پێت، دەست بە مەمکە کانتدا دینیت، لە خوارەو بۆ سەرەو، ھەلیان دەگلۆفی، بە کەفەو، پاشان بنبالت، سکت و دەست بەرەو پشتت ڕایەل دەکەیت، دەزانیت جێیک ھەمیشە دەستت پێی ناگات، سابوون لە نێوان ڕانت ھەلەدەسووی، لە کەفدا دیار نامێنیت. ئاوی پێدا دەکەیت؛ چوار جام. خاوی لە بزمار دادەگریت، لەبەری دەکەیت، خاویلیکی بچوکیش لە قژت دەتالینیت و دێیتە دەرەو.

سەرەتا ستیان، مایۆ، بیجامە، ژێرکراس و ماکسی. بیجامە و بلووز لەبەر بکەیت، ئەو ژێرکراس ناوێ. جلە پیسەکان دینی، بە بەردەم ئاوینە دا پەت دەبییت، ئاورپک دەدەیتەو. خۆت وەک تارمایی دێتە پێش چاو.

دښته هژله که. تيله چاوپکت ده چټه سهر نه وښه ی به دیواره که وه هلواسراوه: له چوارچټه یه کدا، پیاوړیک له ژیر سټبره ی دارتوویه ک وه ستاوه، جلی کوردی شینی له بهر دایه، ته سبیحیکی قه زوان به نیوان په نجه کانیدا شوړپووه ته وه. چند تیشکیک هیلاوهیل له نیوان گه لا سهوزه کانه وه پړاونه ته سهر ده موچار و جله کانی. پیاوه که زهرده خه نه یه کی پانوپړی به پروی کامیرادا کردووه، ریزیک ددانی سپی ده رکه وتوون؛ چرکا «زوو بوو، زوو» وا ده لټیت.

به ر له وهی جله کان هله دیته جلشور، گیرفانه کان ده پشکنی. بیجامه هله دگریت، ده ست ده خه یته لایه ک، هیچ نییه، لاکه ی تر، کلټنکسیکی لولدر او ده ردیتیت، فرپی ده ده یته سه به ته ی خو له که و بیجامه که ش بو جلشور، ستیان و نه وانی دیش. په رداخیک شامپو پو ده که یته جیشامپو، دوگمه داده گری؛ چک. نه عله کانت هیشتا ته پڼ. قاچ ده خه یته ناویان و ده چټه حوشه. «نه گهر گزروهیت له پيدا بڼ و قاچ بخه یته نه عله وه و نه زانی ته په و له پر ه ست به ته پایی ژیرپییه کانت بکه یته، وهک نه وه وایه برووسکه لټ بد ا»، له ناسمان ده پوانی، شین و سافه. پټپلیکه یه ک سهر ده که وی و سهر ده به یته کو لان. کچکی بچوک هه ردو ده ستی له عاموړدیک نالاندووه و به ده وریدا ده سوړپټه وه. قژی له هه ردو لاهه په لکه کردووه و با گه مه ی پټ ده کات. سهرت وهرده چه رخی نیت، دوو مال خوارتر، ژنیک له بهر ده رکه دانیش توه. چه قو به ده سته وه یه و سینیه ک پاقله ش له بهر ده می، پاشه وپاش ده گه پټیه وه.

دوینن نه م وه خته هاتیه حوشه، ریزیک جل به ته نافه وه با ده یشه کاندنه وه. ته ماشای ناسمانت کرد، هه وراوی و په ش بوو. ده ست له بلووزیک دا، وشک بوو. پټپلیکه یه ک سهر که وتی و سهرت برده کو لان. پوړیک قاز له ناو گیا و ده شتاییه که ی نه و بهر

ده یانقیراند. سهرت به ره و نه م لا سوړپاند، هه مان ژن، له هه مان شوین دانیش تبوو. ده ستی بو پاته کاندی. چووی. له ته به ردیک له سهر پټت بوو، وهک مندال بازت دا به سهری دا و ناوړدیکت بو ی دایه وه. «نیستا وهک له زگه ده مگریت.» به خوتت گوت. زانیت، گرتیتی.

«خو نیشته نییه؟ وهره توژی دانیشه؟» گوت: «نیمه.» گوتی: «تو سهری نه و زیره له چاودراوانه ناکه ی؟» سهرت وهر چه رخاند، له مندال کانت پوانی. «له به یانییه وه له و سه گه به سته زمانه نالان. بهر ده نه ما تی نه گرن. دار نه ما تی نه ژهنن، نه ویش له جی خوی نابزوئ! نه ی نه تبیستوه!» گوت: «چی؟» گوتی: «پیره پیاوړیک کچکی دوازه سالانی عه ره بی خواستوه.» «بو پا...» قسه که ته و او نه کرد، باران لټمه ی کرد. هه ردو وکتان یه ک پټ هه ستان و گوتی بگه مه جله کانم. گورجی پاتکرد و گوتت به چکه کان دوو دلپ لټیان دا ده مرن. قو لت له چاکه ت ده ره ینا و دات به سهرتدا، گه یشته قازه کان. به پیش خوتدان. فره خه یه ک له بنه خه رته له یه ک گیر بوو، داچه میتوه و قازه نیره سپیه که به فیشکه گه پایه وه بو ت. فره خه کت ده ره ینا و چووه وه ریزه که ی. له کولانه نزمه که ت خستن و شیشه ژه نگاوییه کت به ده رکه که یه وه نا. گه یشته وه بهر ده رکه و سهر سمیکت دا. قاچیکت بو پیشه وه خلیسکا و یه کیکت له جی خوی جیما. وهخت بوو ملت بشکی. خوت گرتیه. دوو مندال به ته نیش تدا فره یان کرد. سه یریان نه کردی، هه ریه که یان خوی کرد به مالیکدا. گه یشته حوشه. ته نافه که نیش تبوو، جله کانیش ته پی ته پ بوون. هه وره تریشقه یه ک چه خماخه ی دا و دنیای پووناک کرده وه، خورپه له دلت گه را و که میک ترسای. پات کرده ژووره وه. له خوت پوانی، یه کپارچه ته پ بووی. له په نجه ره وه له بارانه که ت

پوانى. جۆگەلەيك قورپاۋ لە ھەوشەكەدا پېرپەۋى
لى دابوو.

دەچىتە بەر ئاۋىنە، لە خۆت دەپوانى. پياۋيىك
تەماشات دەكات، ئاۋىرى بۆ دەدەيتەۋە.

بەيانىيەك، ھىشتا ھەلنەستابوۋى، ھات و
چەرچەفى لەسەر لاداي. بە ماچ خەبەرى كردييەۋە:
«ۋەرە شتېكت پېشان دەم.» ۋاي گوت و بە دەستى
چەند جارېك پايۋەشاندى. گوتت: «ۋازىنە» «تۆ
ۋەرە.» دەستى گرتى و بە دۋاي خۇيدا بۆ ھەوشە
پايكېشاي. «بىنيوتە چەند جوانە؟» سەيرت كرد.
بېچوۋە چۆلەكەيەكى كەمتوۋكى پەرسوور. خۆى
ئابوۋە قوزېنى دىۋارېك، نووشتايەۋە و خستىيە
نېۋ چنگى: «دەبىنى، ھىشتا تەۋاۋ پەپى
دەرنەكردوۋە.» خستىيە نېۋ دەستەكانت. ھىشتا
خەۋالو، لەۋ بوۋنەۋەرە بچوۋك و خنجىلانەى نېۋ
دەستەكانت دەپوانى، كە دەنوۋكە سوۋرە تىژەكەى
لەنېۋ لەپى دەستت دەچەقاند. بە مستى ئاۋەۋە
گەپايەۋە. دەنوۋكىت خستە ئاۋەكەۋە. «دەبىنىت
چەندى تىنوو بوۋ!» ۋاي گوت. پالت بە دىۋارەكەۋە
دابوو و بە دەم باۋىشكەنەۋە لىت دەپوانى، بە
دارتوۋەكەدا ھەلزا و بېچوۋە چۆلەكەى خستەۋە
نېۋ ھىلانەكەى.

دۋاپيۋەندى ئىۋارەيەكى دۋاي خۆرئاۋابوۋن پيۋەى
كردى. پيى گوتبوۋى: «ئەمشەۋ تەمە! ئەى لاي
تۆ؟» لاي تۆ تەم نەبوو. «ئەۋ سەگانەى ئەۋبەر
گەر پەشەبا و خۆلباران و تەم نەبى، ھىرش
ناكەن. فەرماندە فەرمانى داۋە ئەمشەۋ ئىسراحت
نىيە.» ھىشتا زايەلەى دەنگ و وشەكانى لە گوتتدا
دەرنىگىنەۋە، كە گوتى: «ئەم جارە گەپامەۋە
ھەمان پېشېرېكىى جل لەبەركردن دەكەينەۋە.» و
پېكەۋە پېكەنن.

دەچىتە ژوۋى مىۋان. مۇبايل لەسەر لىۋارى
پەنجەرەيە، ھەلىدەگريت. كىتلى بارگاۋىكردن لى

دەكەيتەۋە. تەماشاي دەكەيت، پېرە. دەتەۋىت
بېۋىت، لە شوۋشە درزېردوۋەكەى پەنجەرەۋە
نىكات دەچىتە كۆلان. تۆتۋمبىلىكى سېى لە
ئاۋەپاستى كۆلان پايۋەستاۋە. جامى لاي شۆفېر تا
نيۋە ھاتوۋەتە خوار. ژنىك لە بەردەمىدا ۋەستاۋە
و دەستى بەم لاۋ ئەۋ لادا پادەۋەشىنىت. جوۋلەى
دەستى دەبىنىت و ھىچى تر.

ھەمان ۋىنە، كە بە دىۋار و لە چوارچىۋەدا
ھەلتۋاسىۋە، دانەيەكيان بە گەۋرەيى لى گرتبوۋەۋە،
گوتبوۋىيان شەھىد دەبى بە پېزەۋە بىژىرى! لە
پېشى ئەمبولانسىيان دابوو. چۈاردەۋەرى ھەر گول
بوو. فەرماندەكەى ئامادەى ناشتەكە بوو. لىت
ھاتە پېشەۋە و گوتى: «جەنگ بەردەۋام دەبىت!
تۆلەى يەكە بە يەكەى شەھىدانى نىشتەمانيان لى
دەكەينەۋە!»

لەسەر دۆشەكېك دادەنىشى، فەيسېۋوك دەكەيتەۋە:
كچېك لە پېشېرېكىى لەشجۋانى پلەى يەكەمى
ۋەرگرتوۋە. لە ۋىنەكەى دەپوانى، پوخسارى ئەسەر،
پانى يەكپارچە ماسۋولكە و ھىزە، بزەيەكى بە پوۋى
كامېرادا كىردوۋە، لە تەنىشتى پياۋيىكى كەلەگەت
ۋەستاۋە، پياۋەكە دەستىكى گرتوۋە و دەستى
ھەردوۋكيان، لە بەرزىدا ماۋەتەۋە؛ چركا تىدەپەپىنىت.
مىندالېكى تازەلەدايېكېۋى فرېدراۋ دۆزرايەۋە، نامەيەكى
چەند دېرى لە دوۋتۋىى جەلكانى خراۋە. تىى
دەپەپىنىت. پياۋيىكى پىر كچېكى دۋازدە سالانى
ەرەبى خواست. «ھەمو پۇژىك ھەۋالى دوۋبارە!»
مۇبايل دەكۆزىنىتەۋە. سەرىنەكەت دوۋقەد دەكەيت و
دەيخەيتە ژىرسەرت، پادەكشىت. پانكەيەكى سېپى
تۆۋزۋى بە بنمىچەكەۋە لىت دەپوانىت. ھەلدەستىت،
پال بە دىۋارەكەۋە دەدەيت، سەرھەلدەپىت، پياۋيىك
بە زەدەخەنەيەكى پانوپۆرۋەۋە لە چۈارچىۋەيەكدا و بە
دىۋارەۋە، تەماشات دەكات. دەلىت: «زۋو بوو، زۋو.»